

Nr 229.

Av herr **Eriksson** i Grängesberg, om upphävande av tullen å cement.

Vid 1912 års riksdag väckte jag en motion, vari yrkades borttagande av tullen på cement.

I sitt avstyrkande utlåtande säger bevillningsutskottet bland annat följande:

»Då det lär vara ostridigt, att cementpriserna här i landet tidigare varit högre än produktionsförhållandena i och för sig nödvändiggjort, skulle under andra förhållanden än de ovan omtalade en tullnedsättning varit motiverad. Utskottet anser sig dock böra framhålla, att, såsom även framgår av ovanberörda promemoria, sid. 24, priset nedsatts såväl sistlidna som innevarande år. Dessutom har utskottet, till följd av meddelanden från cementindustriens målsmän, grundade skäl att uttala sin förvissning därom, att ytterligare nedsättning med 30 öre per fat skall äga rum, så snart normala förhållanden återinträtt på kolmarknaden och senast den 1 januari 1913, samt att, i den mån förbrukningen av cement inom landet avsevärt ökas och nu oförutsedda omständigheter icke lägga hinder i vägen därför, ytterligare prissänkningar skola vidtagas, ävensom att man skall låta sig angeläget vara att så ordna försäljningsförhållandena, att prissänkningarna verkligen komma den cementförbrukande allmänheten till godo.

Då det med motionen avsedda ändamålet, nämligen att inom landet erhålla lägre cementpriser, sålunda vinnes utan tullens borttagande eller nedsättning och då riksdagen varje år har i sin hand att, om de förut-sättningar, under vilka utskottet nu tagit ståndpunkt till frågan, icke realiseraras, vidtaga ändring av tullsatsen, så anser sig utskottet för närvarande böra avstyrka den av motionären föreslagna åtgärden.»

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 4 saml. 99 häft. (Nr 227—229).

Enligt vad erfarenheten under den senaste tiden ger vid handen, synes denna utskottets förhoppning om en lojal prispolitik från trustens sida icke blivit uppfylld.

Enligt vad jag inhämtat, betalade cementgjuterifirmor i Stockholm i juli 1914 kr. 6: — för $\frac{3}{3}$ sk. (170 kg.) cement inklusive säck men utan frakt och nu i januari kr. 10: 80, en prisförhöjning alltså med icke mindre än 80 procent. Sant är att vissa av fabrikernas förnödenhetsartiklar som kol, olja m. m. våldsamt stegrats i pris, men detta förhållande synes icke ensamt vara en tillräcklig förklaring till denna prisstegring. Trustens monopolställning torde med all säkerhet ha utnyttjats för beredande av ökad vinst åt företagen. Då billig cement är en nödvändig förutsättning för åstadkommande av billigare bostäder och för att kunna med rimliga kostnader utbygga vårt lands vattenfall, synes det mig vara angeläget att trustens monopolställning brytes. Ett av medlen härför synes mig nu, liksom år 1912, vara, att riksdagen upphäver tullskyddet.

Det kan invändas att fraktförhållandena för närvarande omöjliggöra import. Detta är möjligen riktigt, men icke avgjort säkert och även om så skulle vara fallet, kan detta hinder i en nära framtid upphöra. Då det synes som om cementbolagen mycket väl borde kunna reda sig utan tullskydd, hemställs,

att riksdagen måtte besluta borttaga tullen å cement.

Stockholm den 26 januari 1917.

Bernh. Eriksson.